

Szerkesztési iroda:

Főtér takarékpénztári épület 2-dik emelet,
hová a lap szellemi részét illető közlemények inté-
zendők. Bérmentellen levelek csak ismert kezekről
fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája

(Főtér 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová a lap
anyag részét illető közlemények (előfizetési pénz, ki-
adásai körüli panaszok, hirdetések), bérmentesen
intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napok k
véve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordva: Vidékre postán küldve:
Egész évre: 12 frt 40 kr. Egész évre: 15 frt 60 kr.
Fél évre: 6 „ 20 „ Fél évre: 7 „ 80 „
Negyed évre: 3 „ 10 „ Negyed évre: 3 „ 90 „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egy-
szeri hirdetésénél 6, és minden következőnél 3 ujr
számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiga-
tásánál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. —
Bélyegdíj külön 30 ujr. — Magánvita 3 hasábos
petit-sor 15 ujr.

Arad, július 26.

(K.) A háboru. akár folytattatni fog az,
akár nem, sok tekintetben megváltoztatta Ma-
gyarország helyzetét. E változás oka főleg abban
rejlik, hogy Ausztria Németországból minden-
esetre kiválik.

Magyarországnak eddig is nemcsak joga
volt, melyet soha fel nem adott, hogy fontos té-
nyezőként szerepeljen királyának, ugyanis, mint az
öszmonarchia fejedelmének tanácsában, hanem
ereje, nagysága által erre különösen is hivatva
lett volna. Azonban a fejedelem előbb volt Né-
metország főura, mint magyar király; Magyaror-
szágot ritkán látogatta, székhelye pedig állan-
dóbban soha sem volt itt, maga is német eredetű
levén, szivesebben hallgatott minden dolgaiban
német tanácsosaira; sőt legtöbbször megtörtént,
hogy magyar származású tanácsosai is, mihelyt
ezen állásaikat elfoglalák, ezen német szellem el-
veit fogadják el, s tanácsadásaikban ritkán ma-
gyar, hanem hagyományos udvari német szem-
pontból indultak ki. A történelem, sőt a legujabb
idő is ezt eléggé bizonyítja. Ily uralkodási elvek
mellett, habár Magyarország megőrizte állandóan
politikai alkotmányos függetlenségét, habár a
törvényi elégszer kijelenté, hogy Magyarország
ügyeibe semmi idegen nem avatkozhatik, s en-
nélfogva jogilag ugynevezett provinciává soha
nem süllyedett; habár főhatóságai külsőleg egé-
szén függetlenek valának, mindazáltal diploma-
tiai jelentősége hazánknak még sem volt. A di-
plomatiában Magyarország nem szerepelt, tehát
tényleg Magyarország mégis mindig alárendelt,
s nem egyenjogú szerepkörben élt.

Ily állapot fájhatott a magyar hazafiaknak,
kiknek emlékeiben élt a történet, midőn Magyar-
ország az európai államcsaládban befolyásos té-
nyezőként szerepelt; kik tudták, hogy a tulaj-
donképeni Ausztria csak Magyarország önkény-
tes csatlakozása által emelkedett az európai nagy-
hatalom tényleges polczára; kik megemlékeztek
arról, hogy nagy veszély idején Magyarország
mérte az ellenekre a döntő csapást s a monar-
chiát nem csak hatalmassá tette kezdetében, ha-
nem több ízben meg is menté. Még jobban fájha-
tott ez állapot nekik azért is, mert szomorúan
kelle tapasztalniok, hogy az udvari hagyomá-
nyos politika Magyarország önállásának meg-
semmisítésére, s illetőleg a nem magyar tartomá-
nyok rendszerébe s szellemébe való beolvasztá-
sára törekszik. Erről is számos bizonyítékot nyújt
a történelem.

Habár az ily állapot, mely Magyarország
javát nem vette kellő figyelembe, már magában
véve természetellenes volt s ezért is annak javi-
tása, megváltoztatása az észszerűség elvei által
parancsoltatott, mégis csak a mostani háboru
okozta helyzet parancsolja kényszerítőleg a
monarchia lényeges életérdekeinek fogva, hogy
Magyarország eddigi alárendelt helyzetéből ki-
emeltesse s neki mind a monarchia politikai,
mind diplomatiái ügyeiben befolyásos határozó
szerep adassék.

Ugyanezen eszmét fejezi ki Horn hazánkfia
az „Aven nat.“ című francia lapban. A bor-
zasztó események, — úgy mond, — melyek ta-
nui vagyunk, a magyar nemzetnek, bármi törté-
nének legközelebb, nagy, döntő, valódi európai
szerepet kölcsönöznek. Ha a háborut folytatják,
akkor, mint az egész világ elismeri, Magyaror-
szág magatartása az, melytől a Habsburgok mo-
narchiája függ; ha pedig egy gyors béke a bi-
rodalom reconstituálását megengedi, akkor tekin-
tetbe véve azon megcsonkításokat, melyeket a
nyugati rész szenvedni fogna, a monarchia suly-
pontja most inkább, mint valaha, Magyarországra
fog esni. Magyarország becsületére s jövőjére
nézve nagy fontosságú, hogy az ezen helyzet ál-
tal részére juttatott szerep egész horderejét föl-
fogja, s ezt nagyszerűen haladó értelemben ke-
resztülvigye. A megoldásnak egészen szabadnak
kell lennie minden restaurationalis elemektől,

minden szűkkeblű, önző, exclusiv szellemtől; e
megoldásnak Magyarország részéről olyannak
kell lennie, hogy nem csak saját alkotmányát
megmentse, hanem, hogy az egész monarchiát a
szabadság, a haladás ösvényére terelje s azon
megtartsa; olyannak kell lennie, hogy eszközöl-
je, miszerint Ausztria egyszersmindenkorra meg-
szűnjék az általános haladásnak s az európai béke
megszilárdulásának folytonos akadályá lenni.
Csak ily módon, ha hozzájárul, miszerint a jelen
háboruból jó és tartós eredmények származzanak,
szerzi meg magának Magyarország Európa teljes
érdemét, egyszersmind csak ily uton alapítja
meg s biztosítja ép oly becsületesen, mint tartó-
san saját maga jövőjét.

Eddig említett hazánkfia. Szavait mi is el-
fogadjuk s világosabban így formulázzuk: A
helyzet Magyarországot hívja föl arra, hogy a
monarchia új állapotára döntő befolyást gyako-
rjon s a rendezésben vezérszerepet vigyen.

Magyarország eddigelé soha sem törekedett
a lajtántúli tartományok ügyeibe avatkozni, csak
saját jogait követelte mindenkor. Most is így va-
gyunk, azon különbséggel, hogy elismervén, mi-
szerint a monarchia sorsa, jövője lényegileg Ma-
gyarországtól függ, úgy saját, mint a monarchia
érdekében kell követelnünk, hogy Magyarország
önállása, jogai, függetlensége teljes épségben,
még a közös rendezés kizárásával is, visszaállit-
tassék, oly értelemben, mint tegnapi számunk első
cikkében van kifejezve. Csak, ha ily hatáskört
nyer Magyarország, léphet föl egyszersmind ha-
tályllyal és sikerrel a monarchia jövőjének meg-
állapításában. Némely conservatívaink a magyar
felelős minisztérium ellen szólván, Magyarország
befolyását úgy vélik biztosíthatni, ha a cabinet-
ben több magyar miniszter foglal helyet. Gyarló
remedium! Valamint a kanczellária nem tudja
magát teljesen soha függetleníteni a bécsi nem-
magyar kormány befolyásától, úgy a névszerinti
magyar miniszterek soha se Magyarország kép-
viselői a cabinetben, hanem egyedül e cabinet
egyszerű tagjai, s rendesen ennek hagyományos
osztrák-német elveit osztják. Csak a teljes füg-
getlen magyar minisztérium, a teljesen önálló,
semmi más közegnek sen alá nem rendelt, sem
avval össze nem kevert Magyarország képes egy-
részt önmagának, másrészt a monarchiának ki-
elégítő, dicső jövőt teremteni!

Arad, július 26.

(T.) A kérdésre, béké, avagy további háborut
hoznak-e a legközelebbi napok, senki sem adhat még ma
határozott feleletet, kivéve — Napoleonat. Ha érdekei
ugy kívánják, néhány nap alatt megkötetik a béké, ha
jönak látja, addig folyhat harc, míg egyike a hadviselő
feleknek teljesen meg nemsemmisül. Annyi tény, hogy a
fegyvernugalom nem terd ki a közép- és délnémet csatá-
térre. A legujabb tudtások azon fontos hirt jelzik,
hogy a poroszok el vannak határozva Münchenbe
benyomulni. Már ugyanis, ideje szellőztetik a porosz la-
pok azon eszmét, hogy Rgensburg mellett kel-
lene a Dunán átkelniök, s a jobb parton Bécs-
be bevonulniok. A Bajországra vezető utat s Plautent
már megszállták.

A londoni „ReuterOffice“ jul. 23-án már közlé-
teszi az állítólag Porországtól javasolt s Franciaor-
szágtól helybenhagyott keelözeteket. Ausztria elismeri
a régi német szövetségeloszlását s egy Ausztria
nélkül szervezendő szövetséget. Éjszak-Németország
új Uniót képez Porországgal katonai és diplomatiái ve-
zélnytele alatt; déli Németország egy Uniót, mint nemzet-
közi és független államalakíthat; a két német egyes-
ség közt nemzeti kötelék fenn. Porországgal bekebelezi
az elbei hrségeket, Schwig dán területe kivételével.
Ausztria fizeti a hadköltiségek egy ré-
sét; az osztrák monarchia területi épsége, Velence
kivételével, megtartatik Ausztria az első ponthoz, t. i. a
német Bundból kilépéshez s az új Unió elismeréséhez
már beleegyezése adta volna. Ezen Ausztria
előbe terjesztett föltételen kívül még azt is kívánja Po-
rországgal, hogy lakosok száma 3 millióval növe-
kedjék.

Párisba egy berlinávirat július 25-kén jelenti:
Porországgal, amidőn e fegyvernugvás megkötését
bekövetkezendőnek tartja fegyverszünet további öt-
nap meghosszabításába egyezik.

A florenzi hlv. lap enti július 24-én: Olaszország
a viszonzosság föltétele mett az ellenségeskedések 8 napi

megszüntetésébe beleegyezik; azalatt az alkudozások
folytatattak, hogy Olaszország a fegyvernugvási fölté-
telekre ráálljon, melyek mint egy becsületes béke előzet-
elfogadhatók legyenek.

Lembergől azon hir érkezett Bécsbe, hogy az oláh
hadsereg Szucsava felé nyomul, a moldvai határon. A
kellő rendszabályok ez ellen már elrendeltettek.

Mily béke van most kilátásban?

Minthogy tagadhatlanul egy nagy párt van Ausz-
triában, mely a monarchia jelen s jövő fontos érdekeinek
mellőzésével, a béke mielőbbi megkötését sóvárogja, nem
lesz érdektelen, egy osztrák államférfi egy most már
létrehozandó béke előbb utóbb jelentkezendő követke-
ményeit illetőleg, nézeteit figyelembe venni.

Felső — ugymond — hogy a béke, melyet Ausztria
a mostani körülmények közt kötne, egy rövid időre be-
következő újabb háboru magvát rejtene magában. Mert
tekintsük közelebbről: miként kerültünk a mostani üdv-
telen háboruba? Hivatkozunk a császári manifestumra.
Nem mi idéztük föl a háborut, hanem kényszerítettünk
arra a porosz elem végnélküli kihívásai által, s bizonyos,
hogy Porországnak már évek óta készült minden módon e
háborura.

Szerencsétlenül jártunk. Azon perczben, midőn
hadseregünk a győzelem felől biztos vélt lenni, az töle
nem az ellen tulnyomó hősiessége, hanem saját ügyetlen-
ségünk által ragadtatott el. A fordulat szomorú volt. De
hát ezért e pillanatnyi balvézget Közép-Európa sorsának
fordulópontja legyen? Azért lemondjon Ausztria nagy-
hatalmi rangjáról, hogy e rangot Porországnak engedje
át, s türelmesen bevárja, mily újabb követelések-
kel lép föl majd rövid idő múlva Porországnak?

Mert ne ringassuk magunkat csalódásokban. Nagy
különbség, hogy Ausztria-e a tulajdonképeni nagyhata-
lom Közép-Európában, vagy pedig Porországnak. Ausz-
tria egy derentiv-natalom, Porországnak a hódítás műve.
A magáhozragadás elve által lett a porosz hatalom és
növekedett. Nem tehet másképp s ez uton kell előre ha-
ladnia. Idegen birtok utáni éhsége sohasem csillapol; mi-
nél többet ér el, annál inkább fokozódik. Ez Porországnak
története, lételének alapföltétele. Ez irányban áll szem-
közt Ausztria. Azért Porországnak nem lehet más
célja, mint Ausztria megsemmisítése. Porországnak csak
fegyverszüneteket köt Ausztriával; mert azon szellem
által, mit II. Frigyes ez államba életelv gyanánt beleol-
tott, mindenkor szándéka, Ausztriát megtámadni, a mi-
kor csak lehet.

Azért csalódnak, kik úgy vélekednek, hogy Ausz-
triának mostanra békét kell kötni, hogy kedvező alka-
lommal a háborut ismét megújithassa.

Ha ma nem képzelnék Porországgal megmérkőz-
hetni, később egy még erősebb Porországgal egy még
gyöngébb Ausztriát kellend szembeállítani. Mert a tá-
madó porosz hatalom aztán, ha tudniillik most a béke a
porosz föltételek alapján köttetik meg, a Majnán-túli Né-
metország által is erősítve leendő. Mert ez egy szó „ka-
tonai conventio“ mindent megmond. Egy béke a porosz
föltételek alapján egy legközelebbi porosz támadó-hábo-
rut Ausztria ellenében, a porosz vezénylet alatti egyesülé-
sét minden éjszakkémeti erőknél, helyzi kilátásba.

Vegyük ehhez, a nagyhatalmi kórtól folytonosan
emésztett bajor hazi-politika megbízhatlanságát.

Ha egyszer az összes éjszakkémet államok a porosz
hatalomvágnak szolgálni kényszerítettnek — s arra már
maga a szándékolt katonai conventio is elégséges — úgy
a bajor hatalomnak Porországnak általi igénybevétele, il-
letőleg magához ragadása, csak idő kérdése. Eppen így
áll a dolog Württemberg és Badenre nézve is. Bismark
egyelőre megelégszik a Majna vonallal. De a Majna-
vonal Porországra nézve csak egy katonai utállomás
a további haladásra.

Fogja-e Ausztria aztán, ha Porországnak a délnémet
államokat fenyegeti, hogy azokat is támadási anyagul föl-
használja, azokat megvédni akarni, vagy csak birni is?
Kétkedünk abban. Ne viszonzozzák nekünk, hogy Ausztria
befelé fordult, Németországgal harcolni. Ausztria, midőn
minden talpalatnyi német földet Porországnak ellen meg-
véd, első sorban önmagát védelmezi.

Mert egy Porországnak alatt egységesített Németor-
szág megváltoztatja természetét. Az támadó jelleművé lé-
sz. Minden német földet, minden lajtáninenni területet
követelend. Ausztria német részei egy német Velencevé
lesznek.

Ez lenne a béke következtése, mely ezen fegyver-
nugalomból keletkeznék. Ellentétben áll az Ausztria tör-
ténelme, eredete, hivatása és alapjaival.

S odaadjuk-e ezen alapunkat, mivel az igazságos
védelmi háboruban a szerencse egy szer hozzánk hűt-
len lett. Ha el voltunk rá készülve, hogy így kellend ten-
nünk, akkor minek vállalkoztunk e háborura, miután azt
a távol fekvő Schleswig-Holstein átengedése által elke-
rülhetett volna?

Ha az osztrák véderő nincs egészen megtörve, úgy
Ausztriának a most föllállított föltételek alapján nem sza-
bad békét kötnie. Nem szölok a szövetségeseink iránt tar-
tozó becsületbeli kötelmekről, kik az igaz ügyért mindent
kockára tettek. Csak az önfenntartás kötelenségéről be-

